

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Werkinstructie coronaprik Instellingen met medische dienst

Deze beschrijving is opgesteld door het RIVM in samenwerking met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, GGD GHOR Nederland, VGN, Verenso, ActiZ, NVAVG, V&VN, DJI, Zorgthuisnl en GGZ-Nederland.

12 februari 2024

LET OP: DE UITVOERINGSRICHTLIJN COVID-19 VACCINATIE WORDT AANGEPAST OP DE NIEUWE VACCINATIESTRATEGIE VOOR 2024

LET OP: WERKINSTRUCTIE IS GELDIG VANAF 13 FEBRUARI 2024

LET OP: AANPASSING T.O.V. VORIGE VERSIE ZIJN DE GEEL GEARCEERDE ZINNEN

STATUS DOCUMENT: DEFINITIEF

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding 3**
- 2 Doelgroep 3**
- 3 Verwijzen/Advies, vaccineren en registreren 3**
- 4 Meer informatie 7**

Dit is een uitgave van:
**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
Nederland

www.rivm.nl

1 Inleiding

In deze werkinstructie informeren wij u over de vaccinatieroute voor een coronaprik in 2024 (basiscapaciteit) voor bewoners van instellingen met medische dienst. Een coronaprik is enkel nog beschikbaar voor bewoners van instellingen na verwijzing door een behandelend arts.

2 Doelgroep

De coronavaccinatie is in 2024, buiten een mogelijke najaarsronde, alleen mogelijk voor zwangeren, voor volwassenen en kinderen uit medische hoog risicogroepen op advies van een behandelend arts en voor personen die op individuele basis door een behandelend arts worden verwezen voor vaccinatie.

Zie hiervoor de [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

3 Verwijzen/Advies, vaccineren en registreren

Voor het vaccineren van bewoners van instellingen met medische dienst zijn 2 routes beschikbaar:

- A. De instelling vaccineert zelf;
- B. Een maatwerkoplossing tussen regionale GGD en instelling.

Route A: De instelling vaccineert zelf

Stap 1: Deskundigheid personeel

Zorg ervoor dat personeel deskundig is om deze COVID-19-vaccinatie te kunnen toedienen. Zie hiervoor de [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#), de [e-learning](#) en de [website van het RIVM](#).

Stap 2: Verwijzen

De verwijzing zal plaatsvinden door een behandelend arts. Zie hiervoor de [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Materiaal:

- Visuele uitleg over de coronaprik
- Vragenlijst over uw gezondheid
- Informatie over registratie
- Toestemmingsformulier

Informatie is ook te vinden op de website van het RIVM: [COVID-19-vaccinatie bewoners zorginstellingen | RIVM](#)

Toestemmingsverklaringen

Toestemming vaccinatie

Het geven van toestemming voor de vaccinatie kan mondeling plaatsvinden, maar dient schriftelijk te worden vastgelegd in het EPD/Cliëntendossier.

Toestemming gegevensdeling met RIVM

Het geven van toestemming voor gegevensdeling met RIVM kan mondeling plaatsvinden, maar dient schriftelijk te worden vastgelegd in het EPD/Cliëntendossier.

Deze toestemming ziet op de verstrekking van de vaccinatiegegevens aan een derde, waarvoor geldt, dat eerder gegeven toestemming in principe geldig is totdat dit wordt ingetrokken.

Toestemming en informatieverstrekking minderjarigen

Informatie is te vinden in de LCI-richtlijn: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#)

Wilsbekwaamheid bewoner

Als een bewoner niet in staat wordt geacht om zelfstandig een redelijke belangenafweging te maken over de vaccinatie, dan is deze bewoner ter zake van deze medische behandeling wilsonbekwaam. In dat geval is voor de medische behandeling de toestemming van de wettelijk vertegenwoordiger(s) nodig.

Overig

De zorgverlener kan gewezen worden op de eigen interne procedure voor het uitvoeren van een medische behandeling en het vragen van toestemming binnen de Wgbo.

Stap 3: Bestellen

De bestelapplicatie is buiten gebruik.

Eventueel resterende COVID-19-vaccins bij instellingen met medische dienst kunnen binnen de houdbaarheidstermijn ingezet worden voor patiënten/bewoners waarbij een verwijzing is gesteld voor een extra coronaprik in 2024.

Voor bijzondere situaties waarbij maatwerk nodig is kan contact worden opgenomen met RIVM-team Support via 088 689 89 00 of support.lcc@rivm.nl

Stap 4: Levering vaccins en toebehoren

Bewaren en distribueren naar andere locaties

De houdbaarheid voor de gebruiker van het vaccin na ontdooien is leidend en staat op de oranje sticker.

De houdbaarheid van het vaccin op de flacons is de originele houdbaarheid bij opslag bij -80°C.

De vaccins mogen vanuit de hoofdlocatie van een instelling naar een andere locatie worden gebracht, mits er voldaan wordt aan specifieke richtlijnen. Zie hiervoor de [uitvoeringsrichtlijn](#).

Hierin staan ook de eisen beschreven voor ontvangst en opslag van vaccins, (het gebruik van) medicijnkoelkasten en koelboxen en hoe om te gaan met afval.

Stap 5: Vaccineren

Legitimatie vooraf aan de vaccinatie

Bewoners van instellingen met een verwijzing worden gevraagd een legitimatiebewijs te tonen om voor COVID-19 vaccinatie in aanmerking te komen.¹

Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Vaccin

Bewoners met een verwijzing voor een extra coronaprik in 2024 krijgen een mRNA-vaccin aangeboden: Comirnaty Omicron XBB.1.5 van BioNTech/Pfizer. Ongeacht het vaccin waar ze eerder mee zijn geprikt.

Interval

Na de vorige COVID-19 vaccinatie wordt bij voorkeur een interval van 6 maanden of langer aangehouden, maar ten minste 3 maanden (12 weken). Indien het bekend is dat iemand een SARS-CoV-2 infectie heeft doorgemaakt, heeft een vaccinatie binnen 6 maanden na een infectie weinig toegevoegde waarde.

Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Interval met andere vaccins

Bij toediening van een COVID-19-vaccin hoeft geen interval gehanteerd te worden met andere vaccins, bijvoorbeeld uit het Rijksvaccinatieprogramma, de griep- of pneumokokkenvaccinatie en reizigersvaccinaties. Ook het gelijktijdig toedienen van een ander vaccin heeft geen invloed op de immunogeniciteit of reactogeniciteit van de vaccins. Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Veilige naalden

Aan instellingen levert het RIVM de spuit/naald-combinatie Sol-M/BD. Dit is een veilige spuit/naald-combinatie.

Flacons

Monovalent vaccin met grijze dop voor de coronaprik

Het kant-en-klaar vaccin Comirnaty Omicron XBB.1.5 wordt geleverd in een multidoses glazen vaccinflacon van 2,3 ml groot voor het gereedmaken van zes doses vaccin van 0,3 ml.

Het vaccin is kant-en-klaar, er hoeft **geen** oplosvloeistof te worden toegevoegd.

Kijk voor alle handelingen bij de COVID-19-vaccinatie in de [LCI-richtlijn](#). Tevens is een [e-learning](#) voor uitvoerders beschikbaar.

Nazorg & bijwerkingen COVID-19 vaccinatie

Het leveren van nazorg: alle gevaccineerde bewoners dienen na vaccinatietoediening **minimaal 15 minuten** geobserveerd te worden in aanwezigheid van een bevoegde professional.

¹ Legitimeren bij DJI kan niet op de reguliere wijze. Uiteraard is er bekend wie er in detentie zitten, dat wordt nauwkeurig gecheckt, o.a. met biometrie. Binnen zijn geen ID-bewijzen beschikbaar.

De EMA heeft **15 minuten** observatieperiode in de productinformatie opgenomen. Zie voor meer informatie de LCI-richtlijn².

Bij een aanzienlijk deel van de vaccinaties kunnen, zoals ook aangegeven in de bijsluiters, [bijwerkingen](#) optreden als koorts, hoofdpijn en moeheid. Maar ook spierpijn, pijnlijke gewrichten, rillingen, misselijkheid en braken kunnen optreden na COVID-19-vaccinatie. Deze reacties op de vaccinatie zijn onschuldig en het gevolg van het aanjagen van het afweersysteem. De klachten gaan meestal spontaan weer binnen 2 dagen over.

Ernstige of onverwachte bijwerkingen dienen gemeld te worden bij het Bijwerkingencentrum Lareb. Zij monitoren vaccinaties voortdurend.

Stap 6: Registreren

Registreren

De coronaprik moet geregistreerd worden in het medisch dossier van de bewoner. In verpleeghuizen is dit veelal het elektronisch patiënten (of cliënten) dossier (EPD/ECD) en in de gehandicaptenzorg wordt in principe gebruik gemaakt van het elektronisch voorschrijfsysteem (EVS). Eerder is vastgelegd of toestemming is verleend voor verstrekking van de gegevens aan het RIVM (opt-in).

In dat geval worden de gegevens vanuit het EPD/ECD/EVS doorgegeven aan het RIVM voor het monitoren van de vaccinatiegraad, vaccineffectiviteit en de medicatieveiligheid.

Aandachtspunt bij registratie

- Wanneer er geen opt-in is met het RIVM, dan kunt u gebruik maken van de BRBA app.
- Indien de verantwoordelijke arts van uw instelling reeds beschikt over een persoonlijke UZI-pas, van het type Zorgverlener (met BIG registratie) en een kaartlezer, dan kan deze direct al inloggen op BRBA en vaccinatieregistraties invoeren, of registranten aanmaken. Dit kan via <https://brba.nl/> Indien de verantwoordelijke arts níét de beschikking heeft over een dergelijke UZI-pas of wanneer het technisch niet mogelijk is om gebruik te maken van een UZI-pas, dan is er een alternatieve mogelijkheid voor het verkrijgen van toegang tot BRBA middels een reguliere gebruikersnaam, wachtwoord en 2FA-code combinatie. U kunt dit proces ingaan door via <https://aanmelden.brba.nl/> een aanvraag in te dienen voor screening van uw instelling én de verantwoordelijke arts (let op: beide stappen doorlopen). Dit is helaas een wat langer proces, omdat VWS uw accountaanvraag moet valideren en daarbij bijvoorbeeld onderzoekt of u legitiem zorgverlener bent, en óf u daarbij toegang mag verkrijgen tot het BRBA-platform.
- Handleidingen voor BRBA-beheerders en registranten zijn terug te vinden via <https://brba.nl/handleidingen/>
- Vragen omtrent BRBA? helpdesk@brba.nl

N.B. Indien de bewoner de toestemming aanpast van wel naar geen toestemming of vice versa dan moet dit ook worden aangepast in het dossier.

² In geval dat er al sprake is van een anafylactische reactie na een ander vaccin, medicijn, wespensteek, bijensteek of voedingsmiddel geldt een observatieperiode van 30 minuten na vaccinatie.

Toepassing vaccinatielabels

In tegenstelling tot eerdere vaccinatierondes is het vanaf heden niet meer noodzakelijk om een rangnummer toe te voegen aan een vaccinatie. Deze rangnummers worden door het RIVM zelf toegewezen.

Indien de applicatie die u gebruikt nog vraagt om een rangnummer, volstaat het om deze leeg te laten.

Route B: Een maatwerkoplossing tussen regionale GGD en instelling

In 2024 zullen naar verwachting een zeer beperkt aantal bewoners in aanmerking komen voor een coronaprik. Zie Doelgroep in dit document. Primair blijft de instelling met medische dienst verantwoordelijk voor het vaccineren van de bewoners. Mits dit echt niet mogelijk is. Neem hiervoor contact op met uw regionale GGD.

4 Meer informatie

Op de [website](#) van het RIVM is meer informatie beschikbaar.

Instellingen met uitvoeringsvragen kunnen terecht bij de helpdesk van het RIVM via nummer: 088-6898900. Hierbij zijn de volgende keuzeopties beschikbaar:

- **Beloptie 1 voor logistieke vragen, cold chain-incidenten en productmeldingen:** vragen over het bestellen van vaccins, vaccinlevering, vaccinbeheer, productklachten en vaccin-incidenten. Productmeldingen kunnen worden gedaan door een e-mail voorzien van foto's te sturen naar support.lcc@rivm.nl. Voor urgente situaties bij uitzonderlijke vaccinincidenten is een noodnummer beschikbaar. Het noodnummer is bereikbaar tussen 17:00-20:00 uur. Mocht u daar gebruik van moeten maken, luister dan het gehele bericht onder beloptie 1 voor professionals af.
- **Beloptie 2 voor medisch-inhoudelijke vragen:** voor alle medisch-inhoudelijke vragen waarop het antwoord niet te vinden is in deze uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie of op de webpagina [COVID-19-vaccinatie voor professionals](#) op de RIVM-website. Uiteraard is de LCI voor calamiteiten 24/7 bereikbaar voor artsen voor overleg. Vragen kunnen ook per email worden gesteld via lci.voorwacht@rivm.nl.
- **Beloptie 3 voor registratievragen:** voor het opvragen van vaccinatiegegevens, voor zover in CIMS geregistreerd. Vragen kunnen gesteld worden via dvp.covidregistratie@rivm.nl.